

Bilaga 1 § 40 / 14.9.2022

Arbetsplan 2022-23

Kumlinge skola

Innehåll

Inledning.....	3
1. Verksamhetsidé och värdegrund.....	3
1.1 Målsättningar för läsåret.....	4
2. Skolvisa uppgifter	5
2.1 Elevantal och klasser	5
2.2 Ledning, lärare och personal.....	6
2.2.3 Läsårets och skoldagens arbetstider läsåret 2022-23	7
3 Trivselstadga.....	8
4. Undervisningsarrangemang.....	9
4.1 Undervisning utanför skolan	9
4.2 Helhetsskapande undervisningsarrangemang.....	9
4.3 Särskilda undervisningsarrangemang	10
4.4 Flexibel undervisning	11
4.5 Undervisning i särskilda situationer	12
4.6 Distansundervisning.....	12
5. Stöd för lärande och skolgång	14
5.1 Allmän pedagogiskt stöd	14
5.2 Specialpedagogiskt stöd.....	15
5.3 Mångprofessionellt stöd	15
6. Elevrådsarbete och elevdelaktighet	17
7. Timfördelning	18
8 .Kursplaner tillvalsämnen.....	19
9 .Språkprogram.....	23

Inledning

I enlighet 12 § del III i LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola ska alla grundskolor på Åland göra upp en arbetsplan inför varje läsår. I arbetsplanen ska innehållet för skolans undervisning och fostran preciseras och tydliggöras samt de metoder skolan använder för att uppfylla målsättningar och riktlinjer som slagits fast i lagen, förordningen och läroplanen beskrivas. Arbetsplanen sammanställs av rektorn eller föreståndaren i samråd med lärarna och den ska godkännas av den ansvariga nämnden i kommunen och tillställas landskapsregeringen för kännedom. Elevrådet ska få ta del av arbetsplanen och övriga planer och dokument innan de godkänns och få möjlighet att påverka de delar som direkt berör deras vardag.

I enlighet med ÅLp21 ska följande ingå i arbetsplanen:

- Beskrivning av skolans verksamhetsidé och värderingar
- Målsättningar för läsåret
- Trivselstadga (ordningsregler och kriterier för ansvar och samarbete)
- Förtydligande av skolspecifika undervisningsarrangemang under det kommande läsåret
- Beskrivning över hur helhetsskapande undervisning kommer att genomföras
- Beskrivning av distansundervisning
- Beskrivning av elevrådsarbete och elevers delaktighet
- Skolans timfördelning (enligt LR:s mall)
- Språkprogram
- Kursplaner för tillvalsämnen (enligt LR:s mall)
- Kontaktuppgifter och läraruppgifter

Följande ska vara digitalt tillgängligt på kommunens eller skolans hemsida eller liknande och uppdateras årligen:

- Elevhälsoplan (beslut nr 29 U2, ÅLR2021/837)
- Antimobbningsplan där förebyggande arbete mot mobbning ingår samt en beskrivning över hur arbetsgången går till vid eventuell mobbning/kränkning och en årsupdaterad ansvarsfördelning i arbetsgången. **(revideras under läsåret)**
- Likabehandlingsplan
- ANDTS-plan (beslut nr 29 U2, ÅLR2019/31) **(revideras under läsåret)**
- Plan för hur samarbetet och övergången från barnomsorg till skola organiseras **(anpassas under året till den nya barnomsorgslagen)**
- Plan för fostrande samtal och disciplinära åtgärder (beslut nr 30 U2, ÅLR2021/434)

1. Verksamhetsidé och värdegrund

Grundskolans grundläggande uppgift är att undervisa och skapa förutsättningar för elevens lärande. Hemmet har det huvudsakliga ansvaret för barnets uppfostran men grundskolans fostrande verksamhet stöder hemmen och vårdnadshavarna i att främja barnets utveckling och lärande samt att stärka elevens sociala färdigheter och sunda självkänsla. Det ligger i varje lärares uppdrag att aktivt

arbeta för att den gemensamma värdegrunden i skolan förverkligas. Alla som arbetar i skolan behöver reflektera över sin egen del som påverkare i skolan och ta till sig den värdegrund som formuleras i läroplanen för grundskolan på Åland.

Läroplanen framhåller att de som arbetar i grundskolan ska stöda alla elevers lärande, utveckling, och välbefinnande. Betydelsen av att diskutera och jobba kring värdegrunden blir allt viktigare då samhällsförändringen går mot ett ökat multimedialt informationsflöde som påverkar och formar barnens och de ungas värderingar.

Med utgångspunkt i ovanstående kommer vi under läsåret att arbeta fram en värdegrund för Kumlinge skola. Både personal, elever och vårdnadshavare ska vara delaktiga i arbetet. Målet är att skapa en värdegrund som kan omfattas av alla elever och personalen i skolan. Arbetet skall ha en öppenhet oberoende bakgrund och levnadsförhållanden. Värdegrunden skall även vara skolans värdeord.

Värdegrunden ska vara tydlig, synlig, konkret och skall genomsyra Kumlinge skola.

Detta arbete kommer att stödja arbetet med vårt huvudtema "Välbefinnande".

I detta arbete uppdateras också anti-mobbingsplanen för skolan. Anti-mobbingsförebyggande arbete under läsåret. Klassföreståndarna ansvarar och håller 2 ggr/termin med sina grupper.

1.1 Målsättningar för läsåret

Alla grundskolor ska inför varje nytt läsår planera vilka delområden i läroplanen man väljer att fokusera på under året. Vad man väljer att formulera som specifika målsättningar ska synas i skolans hela verksamhet under läsåret. Skolans specifika målsättningar kan handla om att fokusera på områden som konstaterats vara utmanande i skolans interna utvärdering (t.ex. ett lågt läsintresse kan leda till att man väljer att lyfta läsning eller ökad mobbing leder till att man fokuserar på förebyggande åtgärder för en trygg lärmiljö) eller teman som formulerats av landskapsregeringen som ska genomsyra (Åland 100, fokusområden inom implementeringen av läroplanen)

Här beskrivs skolans specifika målsättningar för läsåret

Välbefinnande

Tre av skolans lärare kommer att jobba fram en plan för skolans **välbefinnande** tillsammans med de andra lärarna och eleverna. I det ingår också **värdegrundsarbete, anti-mobbningsarbete** samt **trivselreglerna**. Två lärare går fortbildningen Välbefinnande som ledord med Åse Fagerlund där innehållet är hur man mångsidigt kan stärka psykologiskt välbefinnande och resiliens hos både elever och personal inom skola. Skolan använder också sig av den lärare som gått fortbildningen Positiv psykologi med Åse Fagerlund. Målet är förutom en plan för välbefinnande också att uppdatera trivselreglerna samt vår anti-mobbningsplan. I detta arbete deltar alla elever aktivt genom att jobba med begreppen och att konkretisera dem.

Läroplansarbetet fortsätter med tyngdpunkter som de åtta **nyckelkompetenserna**, språkutvecklande arbetssätt med betoning på **skrivande**. Lärarna deltar i en digital föreläsning av Anette Kronholm från projektet skrivande skola där vikten av skrivande i alla ämnen tas upp.

Fortsättningsvis samarbetar vi med andra skolor men främst skärgårdsskolorna för att våra elever skall få utbyte med andra elever.

2. Skolvisa uppgifter

2.1 Elevantal och klasser

Här listas elevantal och klassindelningar

Årskurs	elever	
åk 1	3	
åk 2	1	
åk 3	2	
åk 4	1	
åk 5	1	
åk 6	2	
åk 7	3	
åk 8	2	
åk 9	1	
FBU	5	
Grundvux 2		Totalt 23

2.2 Ledning, lärare och personal

Skolföreståndare Johanna Nordman 622450
skolforestandare@kumlinge.ax

Klasslärare

Åk 1-3 Gunilla Henriksson

Åk 4-6 Mathilda Öström

Klassföreståndare

Åk 7-9 Mia Lindeman

FBU, grundvux Ulla-Karin Newton

Lärare

Johanna Nordman	Lektor i svenska och engelska (tjänstledig 22-23) Skolföreståndare, svenska 4-9, elevhandledning 8-9, specialundervisning
Gunilla Henriksson	Klasslärare, hi/sh 5-6
Mathilda Öström	Klasslärare, ma/fy/ke 7-9
Ulla-Karin Newton	Timlärare, FBU, grundvux, eng, hk, bild 7-9
Mia Lindeman	Timlärare, idrott 3-9, bi/ge 7-9, mu, kreativ 7-9
Malin Mattsson	Timlärare, FBU, hi/sh 7-9, ok/re 3-4
Camilla Olin	Speciallärare, re 7-9
Alexandra Blomqvist	Timlärare, GrundVux, bild 3-6
Åsa Enqvist	Timlärare idrott 1-2

Lärarna nås per telefon 622451 eller på Wilma.

Köket 622452

Ingrid Palmroos, husmor

Förvaltning

Camilla Olin, utbildningschef 622455

Skolskjutsar

Markku Lahtinen, Enklingetaxin 0400744079

Satu Numminen, Seglingetaxin 0405061299

Fastighetsskötsel

Kjäll Törnroos 0400508322

Skolhälsovården 0405107298

2.2.3 Läsårets och skoldagens arbetstider läsåret 2022-23

Hösttermin 2022	16.08-22.12.2022
Höstlov	20-24.10.2022
Höstterminen avslutas	22.12.2022
Vårtermin 2023	09.01-08.06.2023
Vinterlov	20-24.02.2023
Lovdag Kristihimmelfärd	19.05.2023
Vårterminen avslutas	08.06.2023

3 Trivselstadga

För att främja den interna ordningen i skolan, ostörda studier samt trygghet och trivsel i skolan ska skolan ha en trivselstadga. Trivselstadgan ingår i arbetsplanen. I trivselstadgan formuleras ordningsregler samt kriterier för ansvar och samarbete.

Elevens förmåga till ansvar och samarbete ska bedömas genom handledande respons på uppförande i relation till de *kriterier som ställts upp i skolans trivselstadga*. Kriterierna för ansvar och samarbete ska grunda sig på skolans målsättningar för fostran, riktlinjerna för skolans verksamhetskultur och samarbete. Eleven och vårdnadshavarna ska få information om grunderna för bedömning av ansvar och ordningsreglerna som ska finnas i arbetsplanen.

Ansvar och samarbete anges i betyget som ett verbalt omdöme vid sidan av den övriga skalan för bedömning. Bedömning av ansvar och samarbete antecknas inte i avgångs- och skiljebetyget.

Kumlunge skola använder sig under läsåret 2022-23 av nedanstående, när det gäller bedömningen av ansvar och samarbete.

Kriterier för ansvar och samarbete

Kriterier för försvarligt	Kriterier nöjaktigt	Kriterier för bra	Kriterier för berömligt
Eleven kan inte uppföra sig i enlighet med skolans och klassens regler och uppvisar ett respektlöst beteende och har en negativ attityd.	Eleven känner till reglerna, men har ibland svårt att följa dem och uppvisar ibland ett respektlöst beteende.	Eleven uppför sig i enlighet med skolans och klassens regler och tar hänsyn och visar tolerans mot andra.	Eleven bidrar aktivt till att upprätthålla arbetsron och trivseln i skolmiljön och bryr sig om sitt eget och andras välmående
Eleven använder ett ovärdat språk.	Eleven använder ibland ett ovärdat språk.	Eleven använder ett sakligt språk	Eleven har ett gott språkbruk
Eleven stör arbetsron och samarbetar inte med andra.	Eleven stör ofta arbetsron och har svårt för att samarbeta.	Eleven ger arbetsro och kan samarbeta med andra.	Eleven bidrar till att upprätthålla arbetsron och tar ansvar för att samarbetet i gruppen fungerar.
Eleven missköter sina uppgifter och förströr material.	Eleven glömmer ofta att utföra sina uppgifter och tappar sitt material.	Eleven utför sina uppgifter och tar ansvar för sitt material.	Eleven tar ansvar för och värdesätter sina uppgifter och sitt material.

Eleven är upprepade gånger oärlig eller uppför sig våldsamt eller aggressivt.	Eleven visar för det mesta hänsyn.	Eleven är pålitlig och hjälpsam mot andra och uppför sig sakligt och vänligt.	Eleven är pålitlig, hjälpsam och trevlig mot andra.
---	------------------------------------	---	---

Bilaga: Trivselstadga

4. Undervisningsarrangemang

Enligt 6 § del III LL (202:32) om barnomsorg och grundskola kan undervisningen i grundskolan bedrivas i form av allmänundervisning, specialundervisning och träningsundervisning. Undervisningen ordnas som närundervisning, distansundervisning och som verksamhet utanför skolan. Den huvudsakliga undervisningsformen i grundskolan är närundervisning. De skolspecifika undervisningsformerna under läsåret ska beskrivas i arbetsplanen.

4.1 Undervisning utanför skolan

Under läsåret kommer följande arrangemang utanför skolan att genomföras:

- Segling med Storbåten Cajsja (kickoff)
- Sjövett temadag
- Skärgårdskolornas högstadier Åland 100 år, 1.9.
- Elevrådsarbete (skunk)
- Praovecka åk 9 – höst- och vårtermin v38 och v5
- Praodag åk 8 – höst- och vårtermin
- Skolbesök i de åländska gymnasierna för åk 9 samt vissa besök även åk 8.
- Deltagande i idrottsdagar 30.8
- Kulturprojektet Konsttestarna åk 7-9 5.10 och 22.11
- Simresor åk 1-6 i kombination med andra aktiviteter
- Exkursioner i närmiljön
- Andra i nuläget inte kända möjligheter att delta i arrangemang som stämmer in i skolans verksamhet

4.2 Helhetsskapande undervisningsarrangemang

För att kunna garantera att alla elever har möjlighet att få ta del av helhetsskapande undervisning ska alla skolor sträva efter att ha *minst ett helhetsskapande lärområde per läsår*. I skolans arbetsplan ska de ämnesövergripande lärområdenas mål och innehåll och hur de förverkligas preciseras. Den tidsmässiga omfattningen av ett lärområde ska planeras så att eleven får tid att fördjupa sig i innehållet och arbeta målinriktat, mångsidigt och uthålligt. Skolorna kan även besluta om andra sätt att göra undervisningen mera helhetsskapande och beskriva dessa i arbetsplanen.

Målet med helhetsskapande undervisning är att göra det möjligt att förstå förhållandet mellan olika fenomen och på vilket sätt de är beroende av varandra. Helhetsskapande undervisning innebär

samarbete mellan lärare och ämnesövergripande samarbete. Helhetsskapande undervisning ger eleven bättre möjligheter att kombinera kunskaper och färdigheter från olika läroämnen och att i växelverkan med andra strukturera dem till meningsfulla helheter.

Arbetsperioder då eleven undersöker helheter och kombinerar och undersöker olika vetenskapsgrenar stärker elevens förmåga att uppfatta vilken betydelse det lärda i skolan har för det egna livet och i ett vidare perspektiv för samhället och mänskligheten. Samtidigt får eleven redskap för att vidga och strukturera sin världsbild. Genom helhetsskapande arbetssätt stöds även elevens möjlighet att utveckla de olika nyckelkompetenserna.

Omfattningen och sättet på vilket man förverkligar helhetsskapande undervisning kan variera beroende på elevernas behov och målen för undervisningen. Undervisningen *kan* till exempel genomföras genom att

- studera samma tema parallellt i två eller flera läroämnen samtidigt
- dela in innehåll som hör till samma tema i perioder som följer på varandra
- ordna aktiverande evenemang såsom temadagar, olika tillställningar, kampanjer, och studiebesök
- planera mångvetenskapliga lärområden som omfattar en längre period och flera läroämnen och som kan innehålla ovannämnda helhetsskapande metoder
- skapa helheter där många läroämnen samverkar.

Skärgårdssamarbete-välbefinnande som huvudtema

- Miniprojekt
- Temavecka v10 på vårterminen

Integrera skrivande i flera ämnen- lärarna kommer att få en föreläsning tillsammans med de andra skärgårdsskolorna 27.9.

Åk 5-6 delvis ämnesintegrerat
fysik/kemi/hälsokunskap/biologi/geografi/samhällskunskap

När det under läsåret uppstår lämpliga områden som kan tas upp i flera läroämnen används helhetsskapande arbetssätt.

4.3 Särskilda undervisningsarrangemang

Undervisningen i grundskolan kan, om det är motiverat för elevens bästa, ordnas på annat sätt än vad som anges i LL om barnomsorg och grundskola. Med hänvisning till vad som i lag benämns som särskilda undervisningsarrangemang kan en elev till exempel börja sin skolgång i årskurs två, bli befriad från ett ämne eller flyttas upp en årskurs. Motiv till att ordna undervisningen på särskilda sätt är

- om eleven till någon del redan har kunskaper och färdigheter som motsvarar grundskolans lärokurs

- om det med hänsyn till elevens förhållanden och tidigare studier är oskäligt att eleven ska genomgå grundskolans lärokurs eller
- om det är motiverat av skäl som har samband med elevens hälsotillstånd.

Innan skolan tillämpar särskilda undervisningsarrangemang ska elevens vårdnadshavare ges möjlighet att bli hörd. Skolförståndaren eller skolans rektor fattar beslut om särskilda undervisningsarrangemang i samarbete med elevhälsan, men åtgärderna kräver inte överföring till specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd. Om det är motiverat ska ett åtgärdsprogram upprättas.

Särskilda undervisningsarrangemang kan initieras av undervisande lärare, förståndaren eller annan i skolgemenskapen. Även vårdnadshavare kan ta initiativ till särskilda undervisningsarrangemang.

Ett eventuellt särskilt undervisningsarrangemang utreds av skolförståndaren, som tar fram en handlingsplan och efter sedvanligt hörande därefter fattar beslut.

Som grund till beslutet finns elevens tidigare skolhistoria och ifall det anses nödvändigt genomförs lämpliga testningar för att underbygga ett beslut som är till gagn för eleven.

4.4 Flexibel undervisning

Enligt LL om barnomsorg och grundskola kan kommunen ordna flexibel undervisningsform. Med undervisningsformen avses en individanpassad undervisning, lärande och stöd för utveckling som ordnas i enlighet med den allmänna läroplanen. Undervisningen kan ordnas i smågrupper, på arbetsplatser och i andra lärmiljöer. En elev väljs till flexibel skolgång utgående från en ansökan som eleven eller vårdnadshavaren gör eller på initiativ av skolan. Skolförståndare eller rektor beslutar om elevens flexibla skolgång. Flexibel skolgång förutsätter inte beslut om mångprofessionellt stöd och anpassad lärokurs men ett beslut om specialpedagogiskt stöd krävs och ett åtgärdsprogram ska upprättas.

Syftet med den flexibla skolgången är att minska avbrotten i grundskoleutbildningen och främja inkludering. Målet är att stärka elevens studiemotivation och livskompetens. Den flexibla skolgången är i första hand avsedd för elever i årskurs 7–9 som underpresterar och har svag studiemotivation och för elever som bedöms vara i riskzonen för att bli utslagna från fortsatt utbildning och arbetslivet. Undervisningen ska präglas av yrkes- och sektorsövergripande samarbete.

Undervisningen i den flexibla skolgången ska ordnas som närundervisning i skolan och i form av handledda studier på arbetsplatser och i andra lärmiljöer. Studier utanför skolan är en viktig del av den flexibla undervisningsformen. Under dessa perioder har eleven rätt till handledning och undervisning av en lärare. Eleven ska ges uppgifter i enlighet med läroplanen och resultaten ska beaktas vid bedömningen.

För närvarande finns inget behov av flexibel undervisning. Skulle det uppstå under läsåret utreds situationen och skolans förståndare fattar beslut om hur det ordnas.

4.5 Undervisning i särskilda situationer

För att ordna undervisning och stöd för en elev som till exempel är allvarligt sjuk eller befinner sig i en svår livssituation förutsätts särskilda åtgärder. Omständigheterna kan bland annat vara att eleven är inskriven på sjukhus, eleven får eftervård i hemmet, eleven är patient inom barn- och ungdomspsykiatri eller att eleven på grund av psykiska eller fysiska hälsoskäl inte kan gå i den egna skolan.

Undervisningen för elever i särskilda situationer sker huvudsakligen utanför skolan och kan även ordnas genom distansundervisning. Huvudmannen för skolan där eleven är inskriven ansvarar för undervisningen. Eleven ska få det stöd som behövs vid övergången till undervisning i särskilda situationer eller återgången tillbaka till sin egen skola.

Undervisning i särskilda situationer är en individuell undervisning som anpassas helt och hållet efter varje elevs behov, förutsättningar och dagsform. Undervisningen beskrivs i ett åtgärdsprogram som görs upp av den ansvariga läraren tillsammans med berörda lärare och personal inom barn- och elevhälsan. Åtgärdsprogrammet ska innehålla en plan för hur eleven ska återgå till allmänundervisningen.

Situationen kartläggs, där berörda parter hörs. Till den gruppen räknas bland annat eleven, beroende på ålder, elevens vårdnadshavare, de lärare som undervisar eleven och eventuella andra som kan bidra med kunskap och information om det läge som eleven befinner sig i och bidra med förslag hur den går att förändra. EHG bedömer och gör upp åtgärdsplan med förslag hur och var undervisningen kan genomföras så att det gagnar elevens studier efter förmåga. Skolföreståndaren fastställer åtgärdsprogrammet genom enskilt beslut.

4.6 Distansundervisning

Med distansundervisning avses en undervisning som man kan ta del av med hjälp av digitala verktyg och där läraren kan finnas med i realtid på en annan plats än den som eleven befinner sig på. Läraren och eleven är inte i samma rum. Distansundervisning ska ges av en lärare anställd av en åländsk skola till en elev i en åländsk skola. Den skola som mottar distansundervisning ska värna om undervisningsgruppens trygghet, säkerhet och välbefinnande samt trygga elevens möjligheter till kommunikation som främjar lärande. Utgående från elevens och gruppens behov ska handledning och övervakning ske enligt samma principer som i andra undervisningssituationer. Den undervisande läraren ansvarar för bedömningen.

Undervisningen i grundskolan kan ordnas som distansundervisning om skolan saknar en behörig lärare i det aktuella ämnet och en sådan inte har kunnat anställas, om distansundervisning objektivt motiveras av ett pedagogiskt mervärde (till exempel ersättande skolor) och för elever som behöver fler utmaningar eller har rätt till undervisning i särskilda situationer. Dessutom är det möjligt att ordna undervisningen som distansundervisning för en eller flera elevgrupper eller enskilda elever i

exceptionella situationer då landskapsregeringen eller någon annan myndighet helt eller delvis stängt en grundskola med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar.

Distansundervisning används för att möta elevernas individuella behov, erbjuda undervisning som stöder utvecklandet av särbegåvning, fördjupa det stöd för lärande och skolgång som skolan erbjuder eller sköta undervisningen i undantagssituationer, till exempel då en elev är sjuk under en längre period. Det är möjligt för en åländsk skola att anställa en lärare som ger distansundervisning utan att befinna sig på Åland vilket till exempel kan vara aktuellt för hemspråksundervisning. Distansundervisning främjar jämlika möjligheter för eleverna till en mångsidig och god grundskoleutbildning oberoende av skolans storlek eller läge. Vid distansundervisning ska elevens ålder och förutsättningar beaktas. Lärmiljön ska vara trygg och eleven ska övervakas och handledas enligt samma principer som i andra undervisningssituationer.

Vid distansundervisning är det viktigt att se till att eleven har daglig interaktion med den undervisande läraren, att undervisningsmetoderna är anpassade till situationen och eleven. Det är även viktigt att eleverna har möjlighet till social samvaro samt att en känsla av tillhörighet skapas.

När används distansundervisning och hur arrangeras det praktiskt?

1. Exceptionella förhållanden (undantagstillstånd)
2. Sjukdom hos elev som gör denne förhindrad att delta i skolans undervisning under en längre tid
3. Undervisningen kan vara enskild eller tillsammans med klassen
4. Klassföreståndare eller undervisande lärare ansvarar för upplägget
5. Upplägget anpassas efter elevens ålder och behov
6. Föreståndaren fattar beslut om distansundervisning.

5. Stöd för lärande och skolgång

Stöd för lärande och skolgång innefattar lösningar för skolan som helhet, för vissa grupper och för enskilda elever i behov av stöd. Varje elev i grundskolan har rätt till adekvat handledning och stöd. Tidiga insatser för att stöda elevens lärande är viktiga. Eleven ska få tillräckligt stöd genast när behovet uppstår och det är därför viktigt att redan i ett tidigt skede identifiera svårigheter och andra faktorer, både tillfälliga och långvariga, som kan hindra och försvåra skolgång och lärande. Skolans ledning har ett särskilt ansvar för att stödåtgärderna organiseras, utvecklas och struktureras på ett sådant sätt att ansvarsfördelningen är tydlig för lärarkollegiet och andra berörda.

Stödet för lärande och skolgång omfattar även särskilt begåvade barn som behöver större utmaningar och differentiering för att upprätthålla sin studiemotivation och utvecklas i enlighet med sin potential.

5.1 Allmän pedagogiskt stöd

Det allmänpedagogiska stödet riktar sig till alla elever som tillfälligt behöver stöd för sitt lärande och sin skolgång. Detta stöd ska vara en del av skolans dagliga undervisning och handledning och genomförs bland annat så att undervisningen differentieras och individualiseras. Då eleven tillfälligt, exempelvis på grund av sjukfrånvaro eller tillfälliga svårigheter, blivit efter i undervisningen ska skolan erbjuda stödundervisning.

Då oro uppstår kring en elevs inläring lyfter undervisande/ansvarig lärare eleven i lärarkollegiet och en sammanställning av elevens ev svårigheter görs. En pedagogisk bedömning görs av klassföreståndaren och ärendet förs till EHG (skolföreståndaren, klassläraren/klassföreståndaren och specialläraren) för att bedöma huruvida eleven behöver lyftas till specialpedagogiskt stöd eller om de åtgärder som behövs kan göras inom det allmänpedagogiska stödet. Detta stöd ges huvudsakligen i den ordinarie klassen, men även enskilda stödundervisningstimmar kan bli aktuella. Klassläraren/föreståndaren kontakter hemmet och diskuterar situationen och informerar på vilket sätt hemmet kan stödja barnets skolgång.

Inom en månad återförs ärendet till EHG för utvärdering och revidering, eller ifall situationen förändrats så att eleven kan återgå till undervisningen utan ytterligare stöd. Speciallärare gör regelbundet screeningar på skolans elever för att ha följa upp elevernas språkliga och matematiska utveckling och bedöma om specialpedagogiskt stöd behövs.

5.2 Specialpedagogiskt stöd

Det specialpedagogiska stödet ordnas då det allmänpedagogiska stödet konstaterats vara otillräckligt, då elevens behov av stöd inte längre kan anses vara tillfälligt utan regelbundet och då situationen kräver flera, samtidiga stödåtgärder. Det allmänpedagogiska stöd som konstaterats ge effekt fortsätter och kompletteras med annat stöd som ges vid sidan av den allmänna undervisningen. Stödformer och arrangemang som inte ger önskad eller tillräcklig effekt avslutas.

Det specialpedagogiska stödet planeras som en helhet för eleven och är till sin karaktär mera omfattande och långsiktigt än det allmänpedagogiska stödet. Alla stödinsatser, förutom specialundervisning på heltid och anpassad lärokurs i ett ämne, kan användas. De sammantagna insatserna ska syfta till att stöda elevens lärande, skolgång och utveckling och motverka risken att problemen ökar och blir mera komplexa. Alla lärare kring eleven ska kontinuerligt samarbeta för att stöda elevens framsteg och utveckling. Metoder och material anpassas till elevens individuella behov. Eleven följer fortsättningsvis den allmänna läroplanen.

Då det allmänpedagogiska stödet konstaterats vara otillräckligt samlas EHG för att utreda och planera lämpliga åtgärder för eleven. Vårdnadshavaren underrättas om läget och ett åtgärdsprogram upprättas av klassföreståndare, vid behov i samarbete med speciallärare. Vårdnadshavare godkänner åtgärdsprogrammet innan det delges övriga berörda lärare.

Ett skriftligt beslut om specialpedagogiskt stöd fattas av skolföreståndaren, som även fattar beslut om att det specialpedagogiska stödet ska upphöra då det inte längre behövs.

De lärare som undervisar eleven informeras och delges åtgärdsprogrammet.

I samband med beslut om specialpedagogiskt stöd anges även när stödet ska utvärderas.

Åtgärdsprogram kan upprättas även för elever som inte är överflyttade till specialpedagogiskt stöd som pga läs- och skrivsvårigheter/dyslexi har behov av specialarrangemang i undervisningen eller vid prov.

5.3 Mångprofessionellt stöd

När en elev, trots att allmän- och specialpedagogiskt stöd har ordnats, riskerar att inte nå målen för grundskolans allmänundervisning ska specialläraren ta initiativ till en pedagogisk utredning. Utgående från utredningen kan skolan, om man anser att det behövs, ta fram ett utkast till individuell plan (IP). Utkastet behandlas av elevhälsogruppen som i tillämpliga delar även kan komplettera och justera planen. Syftet med detta utkast är bland annat att konkretisera för eleven och dennes vårdnadshavare vad olika anpassningar och en överföring till ett mångprofessionellt stöd kan innebära.

Med den pedagogiska utredningen och ett eventuellt utkast till den individuella planen som grund fattar grundskole- eller utbildningschefen ett förvaltningsbeslut om mångprofessionellt stöd. Om en elev har anpassad lärokurs i tre eller flera läroämnen kan ett beslut om mångprofessionellt stöd i specialklass fattas. Ärendet bereds och föredras av skolans rektor eller föreståndare. Innan beslutet ska elev, vårdnadshavare eller dennes lagliga företrädare samt eventuellt andra sakkunniga höras.

Elevens vårdnadshavare ska tillräckligt tidigt få information om de olika alternativen och om förutsättningarna för fortsatta studier på gymnasialstadiet.

I det mångprofessionella stödet kan en eller flera enskilda lärokurser anpassas individuellt så att de motsvarar elevens förutsättningar och specifika behov för lärande och skolgång. Syftet med det mångprofessionella stödet är att stöda elevens lärande, sunda tillväxt och utveckling så att det är möjligt att fullgöra grundskolan. Språklig och kulturell bakgrund, frånvaro, brist på motivation, bristfällig studieteknik eller utmaningar gällande beteende kan inte i sig vara grunder för anpassning av en lärokurs, utan eleven ska i sådana fall stödas på andra lämpliga sätt.

Det mångprofessionella stödet kan antingen ges i elevens egentliga undervisningsgrupp eller, helt eller delvis, i en särskild inrättad undervisningsgrupp eller inom träningsundervisningen. Utöver specialundervisning på hel- eller deltid kan eleven behöva till exempel omfattande elevhälsostöd, habilitering eller annat individuellt stöd. Betydelsen av vårdnadshavarens delaktighet, ett sektorsövergripande samarbete och individuell handledning betonas. Vid behov utökar skolan användningen av den kompetens och de tjänster som social- och hälsovården tillhandahåller.

Behovet av fortsatt mångprofessionellt stöd ska granskas av den ansvariga läraren åtminstone efter årskurs två samt under årskurs sex och åtta. Om fortsatt behov av mångprofessionellt stöd genom individuellt anpassad lärokurs inte finns, ska den ansvariga läraren anhålla hos grundskole- eller utbildningschefen om att eleven överförs tillbaka allmän lärokurs. Grundskolechefen eller utbildningschefen fattar ett skriftligt beslut i ärendet.

Specialläraren initierar ärende gällande mångprofessionellt stöd, och samtidigt informeras vårdnadshavarna av specialläraren om att en utredning har påbörjats och informeras om hur processen går till och vad det innebär för eleven ifall denne överförs till det mångprofessionella stödet. Klassföreståndare gör tillsammans med specialläraren en pedagogisk utredning och EHG tar fram en plan kring elevens situation och vad som skulle behövas för att hjälpa eleven, samt som underlag för beslut om mångprofessionellt stöd. En utredning av skolpsykolog initieras. I de fall EHG konstaterar att mångprofessionellt stöd krävs läggs underlaget, inklusive förslag till IP, fram för utbildningschefen genom föredragning av skolföreståndaren. Innan dess har vårdnadshavarna blivit hörda i ärendet och därefter fattar utbildningschefen ett förvaltningsbeslut i ärendet.

6. Elevrådsarbete och elevdelaktighet

Skolarbetet ska grunda sig på elevens delaktighet. De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska gälla alla elever. Eleven ska i takt med sin ålder och mognad och med stöd och uppmuntran från skolan och hemmet ta ett allt större ansvar för sin skolgång och ges medinflytande i frågor som gäller undervisningen och lärmiljön. Eleven ska få vara med och påverka samt kontinuerligt utvärdera skolverksamheten.

För årskurserna 7–9 ska det finnas ett elevråd. Ett elevråd kan finnas även för årskurserna 1–6 och i mindre skolor kan elevrådet även vara gemensamt för åk 1-9. Elevrådet ska bestå av elevrepresentanter från varje klass eller årskurs och elevrådet ska inom sig utse en ordförande och en sekreterare. Arbetet i elevrådet ska vara en övning i demokratiskt beslutsfattande och ansvarstagande och ska handledas av en utsedd lärare eller annan pedagogisk personal. Elevrådet ska ges möjlighet till ökat elevinitiativ vad gäller skolans undervisning och övriga verksamhet. Elevrådet ska få ge synpunkter på de delar av skolans arbetsplan, trivselstadgan och andra beslut som direkt påverkar elevernas skolgång. Elevrådet ska ges möjlighet att framföra sina synpunkter innan besluten fattas av den ansvariga nämnden i kommunen. Elevrådshandledaren ska handleda och stöda elevrådet så att de har verkliga möjligheter att förstå och utföra sitt uppdrag. Elevrådsrepresentanter ska få den ledighet som behövs från skolan för att utföra uppdraget samt vid behov kompensation för den undervisning som eleven går miste om i form av stödundervisning och individuell handledning.

Elevrådet finns till för alla elever på skolan. Elevrådet är en plats för elevens röst och alla elever på skolan ska känna sig välkomna att komma med ärenden och frågor till elevrådet. Genom ett bra elevrådsarbete finns möjlighet att påverka och göra skillnad på den egna skolan. Det primära syftet med elevrådet är att eleverna ska kunna vara genuint delaktiga och känna att deras röst blir hörd.

Elevrådet består av samtliga högstadiel elever och årskurserna 1-6 har en elevrepresentant. Elevrådet utser ordförande, vice ordförande, sekreterare, och kassör

Elevrådet handleds av Mia Lindeman

Elevrådet har möte en-två gånger i månaden, och oftare ifall det behövs.

Elevrådet hörs i ärenden som berör alla elever, t ex arbetsplan, ordningsregler, etc. Elevrådet förväntas ta egna initiativ gällande verksamheter, kontakt med andra elevråd, mm. Elevrådet kan ordna stormöten för samtliga elever i skolan och informerar dem om hur de kan ta upp ärenden till elevrådet.

Elevrådet deltar i Skunks aktiviteter kring elevrådsarbete tillsammans med de andra skärgårdsskolorna.

Hemkunskap		-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	
Engelska (A1)	-	-	2	2	3	3	10	3	2	2	7	17
Elevhandledning									1	1	2	2
TOTALT							152				75	217
Tillvalsämnen							4				11	11 (15)
Tyska/Kreativ								2	2	2		
Tillvalsämne 2												
Tillvalsämne 3												
Tillvalsämne 4												
A2 språk (finska, franska, ryska, spanska, tyska)	-	-	-	-	2	2		3	3	3	9	
B2 språk (finska, franska, ryska, spanska, tyska)	-	-	-	-	-	-		2	2	2	6	
TOTALT	21	21	25	25	27	27	142 (146)	30	30	30	81 (90)	223 (233/236)

8 .Kursplaner tillvalsämnen

Tillvalsämnen kan vara språk eller andra ämnen och ämnesområden som skolan erbjuder. För varje tillvalsämne ska det göras upp en ämnesdel enligt samma struktur som de övriga läroämnena där syfte, centralt innehåll och mål samt kunskapskriterier ingår.

En vårdnadshavare till elev i åk 5-6 kan välja att eleven inte ska läsa valbart A2- språk. Eleven ska i sådana fall erbjudas möjlighet till undervisning i områden som eleven har behov av. Alternativet till undervisningen i A2-språk beskrivs i skolans arbetsplan och kan bedömas i betyget med deltagit.

I årskurserna 7–9 ska skolan erbjuda minst två främmande språk. Vilka språk som ingår i språkprogrammet fastställs i kommunens utbildningsstadga. Vid valet av språk och andra tillvalsämnen ska elev och vårdnadshavare erbjudas handledning och information. För att undervisning i tillvalsämnen ska kunna organiseras bör eleven endast byta eller hoppa av tillvalsämnen vid läsårsbyte. Vid vägande skäl kan undantag göras.

Gällande ämnet slöjd i årskurserna 7–9 ska eleven få undervisning i både teknisk slöjd och textilslöjd i både årskurs 7 och 8. Eleven ska därefter få möjlighet att välja en av slöjdformerna att fördjupa sig i under årskurs 9.

7. Timfördelning

I landskapsförordningen om barnomsorg och grundskola har en timfördelning för alla grundskolor i landskapet fastställts. I läroplanen finns en rekommendation om hur timmarna ska fördelas mellan de olika ämnena och årskurserna. Rekommendationen ska följas på alla skolor där det är möjligt. Där det är organisatoriskt och ändamålsenligt att fördela timmarna på annat sätt kan det göras men med en motivering som ska bifogas i arbetsplanen. I rekommendationen om timfördelningen har särskild vikt lagts vid att alla läroämnen ska finnas på varje årskurs.

Tabellen fylls i enligt skolspecifik timfördelning

Ämne/ Årskurs	1	2	3	4	5	6	1-6	7	8	9	7-9	1-9
Svenska/svenska som andraspråk	7	7	7	7	5	5	38	3	3	3	9	47
Matematik	4	4	4	4	4	4	24	4	4	4	12	36
Miljö- och naturkunskap							18				16,5	34,5
Omgivningskunskap	3	3	3	2	-	-	11	-	-	-		
Biologi	-	-	-	-	1	1	2	1,5	1,5	1,5	4,5	
Geografi	-	-	-	-	1	1	2	1	1	1	3	
Fysik	-	-	-	-	1			1	1	1	3	
Kemi	-	-	-	-		1	2	1	1	1	3	
Hälsokunskap	-	-	-	-	0,5	0,5	1	1	1	1	3	
Samhällsorientering							10				12	22
Religion och livsåskådningskunskap	1	1	1	1	1	1	6	1	1	1	3	
Historia	-	-	-	1	1	1	3	1,5	1,5	1,5	4,5	
Samhällskunskap	-	-	-	-	0,5	0,5	1	1,5	1,5	1,5	4,5	
Konst- och färdighetsämnen							42 (32+10)				16,5 (16+3)	58,5
Musik	1	1	1	1	1	1	6	0,5	0,5	0,5	1,5	
Bildkonst	2	2	3	3	2	2	14	1	1	1	3	
Slöjd	1	1	2	2	2	2	10	1	1	1	3	
Idrott	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	6	

TILLVALSÄMNET Kreativ profil

Läroämnets övergripande syfte

Syftet med tillvalsämnet kreativ profil är att fördjupa elevens uppfattning om vad kreativt arbete innebär och hur man kan använda sin kreativitet som en skapande kraft i många olika uppgifter. Eleven får lära sig hur man kan skapa förutsättningar för kreativt arbete och hur man planerar och utför ett projektarbete.

Riktlinjer och arbetsupplägg

Beskrivning av riktlinjer och arbetsupplägg för tillvalsämnet

Det görs en del gemensamma uppgifter med klassen för att bekanta sig med olika arbetsformer. Dessa uppgifter samlas i en personlig portfolio. Senare under läsåret får eleverna planera och utföra ett projektarbete som också bifogas till portfolion. Eleverna får då handledning under processen men de uppmuntras att utgå från eget intresse och egna inspirationskällor. Portfolion, aktiviteten på lektionerna och en reflekterande självvärdering ligger som grund för bedömningen. Läsårsplaneringen bygger på temahelheter där det sedan tillämpas olika arbetsätt och tekniker. Eleverna uppmuntras att delta i valet av temahelheter och arbetsätt.

Centralt innehåll

Kreativa arbetsätt

8. Förutsättningar för kreativt arbete
9. Varierande arbetsätt
10. Uppsamling och presentation av arbeten i digital och i fysisk form

Eget projektarbete

- Planering av projektet
- Praktisk utförande
- Självreflektion

Mål, kompetenser och kunskapskriterier

I undervisningen ska bedömningen vara handledande och sporrande. Bedömningen och återkopplingen ska vara mångsidig, konkret och utveckla elevens förmåga att tro på sin egen förmåga att skapa. Genom formativa arbetsätt blir bedömningen en naturlig del av lärprocessen.

Bedömning av arbetet ingår som en del av bedömningen i alla läroämnen. Elevens arbete och inställning ska beaktas när vitsord bildas och kan till viss del påverka bedömningen både höjande och sänkande. Följande bör beaktas:

- aktivitet och deltagande vid genomgångar och diskussioner
- självständigt arbete enligt instruktioner
- ansvar för material.

Undervisningsmål	Lärandemål	Kompetens	Kriterier för vitsord 5	Kriterier för vitsord 8	Kriterier för vitsord 10
Hjälpa eleven att utveckla förståelsen för vad kreativt arbete innebär och betydelsen av kreativt tankesätt.	Eleven utvecklar förståelse för vad kreativitet innebär och kreativt tankesätt innebär	C,G,H	Eleven har ett grundläggande förståelse för vad kreativt arbete innebär och i hurdana situationer det behövs kreativa lösningar.	Eleven har en utvecklad förståelse för vad kreativt arbete innebär och i hurdana situationer det behövs kreativa lösningar.	Eleven visar förmåga att arbeta kreativt och komma med kreativa lösningar.
Presentera metoder för att skapa förutsättningar för kreativitet	Eleven får lära sig metoder för att skapa förutsättningar för kreativitet	C,E,G	Eleven känner till några metoder för att befrämja sin kreativitet.	Eleven kan tillämpa flera metoder för att befrämja sin kreativitet.	Eleven vet hur hen kan befrämja kreativiteten och kan tillämpa olika metoder till olika syften.
Handleda eleven att presentera sina arbeten	Eleven utvecklar sin förmåga att presentera sina kreativa arbeten	B,D,F	Eleven kan samla ihop och lägga upp sina arbeten i en presentation	Eleven kan presentera sina arbeten på ett sätt där man också tar hänsyn till åskådaren.	Eleven kan presentera sina arbeten på ett intressant och kreativt sätt.
Handleda eleven att inspireras av olika fenomen, reflektera kring dem och utgå från inspirationen för att verkställa något.	Eleven utvecklar förmågan att reflektera och utgå från inspiration	F	Eleven kan med handledning reflektera kring fenomen i inspirationssyfte.	Eleven kan självständigt reflektera kring fenomen i inspirationssyfte .	Eleven kan mångsidigt reflektera kring fenomen i inspirationssyfte och koppla inspirationen

AK KS

	en i sitt arbete.				till sitt eget arbete.
Kreativa arbetssätt					
Handleda eleven att använda olika kreativa arbetsmetoder, tekniker och uttrycksätt	Eleven lär sig olika kreativa arbetsmetoder, tekniker och uttrycksätt	B,C,F, G	Eleven kan med handledning prova olika kreativa arbetsmetoder.	Eleven kan självständig prova på och tillämpa olika kreativa arbetsmetoder.	Eleven kan på ett kreativt sätt tillämpa olika arbetsmetoder för att uttrycka sig.
Handleda eleven att använda olika digitala verktyg	Eleven utvecklar sin förmåga att använda olika digitala verktyg	C,D	Eleven kan med handledning använda digitala verktyg.	Eleven kan på ett grundläggande sätt använda olika digitala verktyg.	Eleven kan använda olika digitala verktyg på ett kreativt sätt i sitt skapande.
Handleda eleven att utveckla sin förmåga att uttrycka sina iakttagelser, åsikter, tankar och känslor med olika konstformer.	Eleven utvecklar sin förmåga att uttrycka sig	A,B,E,F	Eleven kan i någon mån uttrycka sig med olika konstformer.	Eleven kan uttrycka sig på varierande sätt med olika konstformer.	Eleven kan på ett kreativt sätt uttrycka sig med olika konstformer
Eget projektarbete					
Handleda eleven att planera ett projektarbete	Eleven utvecklar sin förmåga att planera ett projektarbete	B,F,G	Eleven kan med handledning planera sitt projektarbete.	Eleven kan självständigt planera sitt projektarbete.	Eleven kan skapa en plan som är genomtänkt och fungerar som en inspirerande utgångspunkt till projektet.

Handleda eleven att utföra ett projektarbete	Eleven lär sig utföra ett projektarbete	B,C,F, G	Eleven kan med handledning utföra sitt projektarbete.	Eleven kan självständigt utföra sitt projektarbete.	Eleven utför sitt projektarbete och kan koppla det till planen.
Handleda eleven att reflektera kring sin skapandeprocess i form av självutvärdering och kamratrespons	Eleven utvecklar sin förmåga att reflektera kring sin skapandeprocess	B,E	Eleven kan på ett grundläggande sätt redogöra och utvärdera skapandeprocesser	Eleven kan reflektera kring och utvärdera skapandeprocesser.	Eleven kan på ett mångsidigt sätt reflektera kring och utvärdera skapandeprocesser.

9 .Språkprogram

Språk	Startår	lågstadiet	högstadiet	totalt
A1 engelska	åk 3	10 h	10 h	21 h
A2 finska	åk 5	4 h	9 h	13 h
B1 tyska, finska	åk 7		6 h	6 h

Behandlat och godkänt av lärarkollegiet den 5.9.2022

Behandlat och godkänt av elevrådet den

Behandlat och slutligt godkänt av bildningsnämnden

§ den

